

Előfizetési ár:

helyben, házas hordva

Negyedévre . . . . 2 korona.

Félévre . . . . . 4 korona.

Vidékre postán küldve

Negyedévre . . . 3 kor. 50 fl.

Félévre . . . . . 7 kor. — fl.

Egyes szám ára 4 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.

Megjelen vasárnap

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Budai-nagy-útsza 151. sz.,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Kiadó.

Részvény-nyomda.

Nemzeti érdekek.

Budapest, jul. 4.

(*) Sulyos idöket élünk. Az a közjogi kapcsolat, mely Magyarországot több mint negyedfélszázad óta összeköti Ausztriával, ma már nemcsak lazulóban van, hanem rohamosan szakadozik. Az uralkodó bölcsesége a mikor egyik helyen a szakadást javítgatja, a másik részen nepei még jobban belekapaszkodnak a kapocsba és lazítják, törlik.

Magyarországon pártválságokkal parlamenti válsághoz jutunk mindinkább közelebb Ausztriában pedig az alkotmányválság fenyeget. A kavardás olyan nagy, hogy sokan Magyarország—Ausztria nagyhatalmi állásának kockázatától félnek.

Mi magyarok, maga a nemzet, Ausztriát és az osztrák politikát okolja, hogy ide juttatott bennünket. Ausztria nepei pedig megrémülve látják, hogy politikai, gazdasági terén Magyarország egyre több es több engedményeket csikar ki és ez mind az ő gyöngetésükre vezet. Ok hallatlan merészségnek tartják, hogy a magyar nemzet egy-egy csipetnyi kis „engedmenyt” tud kicsikarni, mert úgy van meggyőződve, hogy ezt tőlük raboljuk el. Nem bizony, hanem csak vissza szerezük apránként azokat a jogokat, a melyeket századokkal ez előtt és azóta egyre merészebben elszedtek a magyar nemzettől. A nemzet sem politikailag, sem gazdaságilag nem volt elég erős, hogy ellenállhatott volna a jogfosztásnak, a melyet Ausztria cselekedett velünk. A mikor megkísérlettük a nemzet jogait megvédelmezni, az elharácsoltakat visszaszerezni, a kísérletbe belebuktunk és még merészebben fosztogattak bennünket.

Egyre gyöngültünk tehát és az a csodálatos, hogy Ausztria azért sohasem erősödött. Kielte Magyarországot és gyarmatává sülyedtünk. Ilyen siralmas volt a helyzet, a mikor Deák Ferencz a kiegyezést létesítette. Bölcs volt és előre látó. Ismerte a századok alatt elgyengített magyar nemzetet és nem követelte rögtön mindazt, a mi a nemzetet joggal megillethette volna, hanem csak az alapokat akarta lerakni, a melyen építve, államiságunknak biztosítékait erősíthessük és a mikor fokként erősödünk, olyan mérvben szerezze vissza a nemzet azokat az elkobzott jogokat.

A kik vérmesebbek és azok is, akik olyan tisztán nem ismerték az elgyöngített nemzetnek az erejét, akkor is azt állították, most is azt állítják, hogy a kiegyezéssel a nemzetér-

dekeit árultuk el. Deák Ferencz is, az ő politikájának követői is azt vitatják, hogy mindent egyszerre ne követeljünk, a mi bennünket megillet, mert sokat követelve, mindent kockára tehetünk.

Es csodálatos, ma Kossuth Ferenczet és előre látó, higgadtabb gondolkodású párthiveit ugyancsak árulásal vádolják a vérmesebbek és azok, akik csupán a látszat után tudnak eligazodni. A függetlenségi párt a 67-es alapot szétrombolni igyekezett kezdetől fogva, hogy rögtön és egész kiterjedésében szerezhessük vissza a nemzet jogait. Lehetetlent kívánt, mert előbb a nemzet gazdasági erejét kellett erősíteni, hogy ne csak visszaszeressük, de meg is tarthassuk állami és gazdasági függetlenségünket.

Kossuth Ferencz európai műveltségénél fogva melyebben tudott látni, mint küzdő társai és ő a függetlenségi pártot új ösvényre igyekezett vezetni. Azt elvitatni lehetetlenség, hogy Kossuth Ferencz vezetése alatt a függetlenségi párt politikai tényezővé vált. Posszibilis politikai tényezővé. Kossuth Ferencz szakított azzal a politikával, a mely lehetetlenségeket kívánt és semmit sem érhetett el éppen ez oknál fogva. Lehozta a pártot a földre és belevitte a reális életbe.

Szell Kálmán visszavonulása óta tisztán fölismerhető Kossuth Ferencznek és jelentékeny számu párthivének a törekvése, hogy fokozatosan, de teljes határozottsággal szerezzük vissza jogainkat. Nem engedményeket, hanem nemzeti követeléseket akar ő is, mint a 67-es alapon állók. A különbség csak az, hogy ő és társai még gyorsabban kívánják e jogok visszaszerzését, mint a szabadelvűpárt.

A mikor tehát Kossuth Ferencz és a függetlenségi párt higgadtabb vezető férfiai belenyugodtak abba, hogy a parlament munkaképessége visszaálltassék és az államkormányzat gépezete tovább fönnakadva ne legyen, a nemzeti követelmények kivívását későbbi időre halasztotta. Közeledik tehát felfogásban és eljárásban a 67-es alap híveihez. Mert ezek is éppugy, mint Kossuth Ferencz és éppugy, mint a függetlenségi párt, Magyarország politikai és gazdasági függetlenségeért küzdenek. Csak abban térünk el egymástól, hogy a küzdelem mikéntjét másként választjuk meg.

A 67-es alap híveinek helyes politikáját maga a függetlenségi párt hivatott vezetői ismerték el a mostani kavardásban. És mert ugyancsak arra az álláspontra helyezkedett Kossuth Ferencz is, hogy egyszerre mindent, tehát lehetetlent ne követeljünk, most a szenvedélyesebb párthivek előtt ő

is áruló és éppugy megtagadják tőle a jóhiszeműségét és bölcs belátást, mint a 67-es alap híveitől.

A parlamenti forrongás sokáig nem tarthat. Ha megakasztják a szenvedélyesebbek az államgépezet rendes forgását, a külállamokkal szemben ez nagy veszedelmet jelentene. És nemcsak közelebb nem vinne bennünket ez a magatartás politikai függetlenségünk kivívásához, hanem mert gazdaságilag a már megnyitott erőforrást is ekként szándékosan betömnénk, a nemzet létérdekében lenne támadva saját magunktartása miatt.

A legelső teendő tehát, hogy a parlament rendes működését visszaállítsák, hogy az őszig a halaszthatlan teendőket elvégezhessek. Azután majd előtérbe hozhatjuk megint a nemzeti követeléseket. És vissza is vivjük azokat.

Igy szolgáljuk igazán a nemzeti érdekeket

Az új véderőtörvény. Bécsből jövő hírek szerint az új nagy véderőtörvény tervezete — melyet az ősszel szándékoznak benyújtani a magyar és osztrák parlament elé — a következő alapzaton nyugszik:

1. Az ujonelétszám fölemelése.
2. A kétéves szolgálat előkészítése.
3. A honvédségnek tüzérséggel való ellátása.

Az előbbi a katonai kormány tartja elengedhetetlennek, de szükségessé válik a kétéves szolgálat részleges behozatala által is, amivel a parlamentek követelését akarják kielégíteni. A harmadik pont végül a nemzeti engedmény lesz, amelyet Magyarországnak juttatni fognak.

Az ujonelétszám felemelésével együtt meg akarják változtatni a póttartalékosokra vonatkozó rendelkezéseket is. Ezen túl olyanok juthatnak póttartalékba, akik tekintetbevételel érdemlő családi körülmények, hivatásuk, foglalkozásuk vagy társadalmi körülményeik miatt kedvezményt érdemelnek, továbbá a szolgálatra „később alkalmasak” is.

A kétéves katonai szolgálat egyszerre való behozatala, még ha csak a gyalogesapatoknál történne is meg, 150 000 ujoncot tenne szükségessé. Meg kellene kétszerezni a továbbszolgáló altisztek számát is 14.000 ról legalább 30.000 re. Mindez pedig annyi költségbe kerülne, amennyit egyszerre a delegációk sem szavazhatnának meg. Ezért a kétéves katonai szolgálat behozatalát az új véderő törvényben csak előkészítik, olyformán, hogy a megfelelő ujoncöbbllet ellenében ugyanannyi katonát kétévi szolgálat után szabadságoznak.

A honvédségnek tüzérséggel való fölszerelése ekképen történne: A tüzérség tudvalevően minálunk másnemű beosztásban van békében, mint háboruban. Minden hadosztály számára van ugyanis hadosztály-tüzérezred, tehát a honvédség hadosztályok számára is. Ezek azonban béke idejében a közös hadsereg keretében vannak beosztva s csak gyakorlatok,

vagy háboru esetén csatlakoznak a honvédhadosztályokhoz. Ez nemcsak közjogi szempontból, hanem katonai szervezeti szempontból is képtelen rendszer, amely lyel a külföldön is már rég szakítottak a stratégiai csapategységek teljessége érdekében. Most tehát az új véderőtörvény szerint a hadtesttüzérség és a hadosztálytüzérezredek, amelyek a közös hadsereg gyaloghadosztályaihoz tartoznak, továbbra is a közös hadsereg kötelékében maradnak. Azok a tüzérezredek azonban, amelyeket a honvéd- és landwehr-hadosztályok számára szerveztek, de eddig a közös hadsereg keretében tartottak, áthelyeződnek a m. kir. honvédség, illetőleg az osztr. csász. landwehr állományába és kezelésébe. Ezzel a honvédség is képviselve volna mind a három taktikai fegyvernem: (a gyalogság, lovasság és tüzérség), de azért a honvédhadosztályok stratégiai teljessége még nem lesz meg, mert nem lesznek segédesapatai (élelmező egészségügyi, szekerész stb. csapatok). Ezekkel továbbra is csak a közös hadsereg csapategységei lesznek felszerelve.

Azt hiszik, hogy ezzel az „engedelménnyel” le lehet szerelni majd azt az ellentállást, amelyet az új véderőtörvény támasztani fog. Aligha hisszük.

Tanulmányi kirándulás.

Mult hó 26-án reggel a polgári leányiskola növendékei közül egy vidám kis csapat, számszerint 28-an, igazgatójuk és néhány tanítónő vezetése mellett Budapestre utazott, hogy az ország fővárosának megismerésével ismereteiket gyarapítsák.

Ez sokak előtt talán megmosolyogni való: a fővárost tanulmányozni! Hát ki nem látta és ki nem ismeri már Budapestet? Pedig nincs igazuk. Legtöbbjük nem volt még a fővárosban, akik pedig voltak, a mamájukkal láthatták talán a belváros legjartabb utcáit, egyik másik színházat, sok szép kirakatot és boltot, esetleg a Margitszigetet, vagy a Város-

ligetet és hazajöttek azzal a boldog tudattal, hogy ők most már ismerik a fővárost.

Nagyon sok intelligens embert ismerünk, a ki bár sokszor volt Budapesten, azért fogalma nincs a Svábhegy, Jánoshegy természeti szépségeiről és remek kilátásairól.

Kis utasainkat megérkezésükkor már várta a budapesti villamos vasúti társaság külön kocsija, mely teljesen díjtalanul vitte őket a budai tanítónőképző intézetbe. Általában mindenfelől oly előzékenységgel találkoztak, mely nemcsak hogy lekötelezte a kiránduló társaságot, de bizonyosságot tett arról is, ime milyen komolyan és rokonszenvesen veszik a fiatalság tanulmányutját.

A budai tanítónőképző-intézetben szíves vendégszeretettel fogadtattak és e barátságos otthonból tették kirándulásikat. Jártak gyalog, földfeletti és földalatti villamoson, hajón és a közlekedési eszközöket vagy teljesen díjtalanul vagy igen mérsékelt áron élvezhették.

Az intézetből kiindulva, villanyoson megkerülve a Vérmezőt, a Gellérthegy alatt a Ferencz József hidon át elérték a Központi Várásarnokba, hol nagy érdeklődéssel jártak be minden zeget zugot. Majd a Muzeumba mentek, s itt a természetrajzi, ásványtani osztályt és a képtárt tekintették meg tanítóik magyarázata mellett. Onnan a Kossuth Lajos utcán, Váci-utcán át a Gizellatéren fölülve a földalatti villanyosra, kimentek a Városligetbe, hol Vampetiesnél már meg volt rendelve az ebéd. Éhes kis utasaink jó étvágygyal fogyasztották el az izletes ebédet. Ebéd után a ligetben körülsétálva, megtekintették az időszak kiállítását, történelmi esernyőket stb. Majd a műcsarnokba térve, az Erzsébet királyné-szobor pályázatát nézték meg. Ezt elhagyva, mentek a Margitszigetre, hol a nap hátra

lévő részét töltötték és egyszerű vacsorájuk után haza tértek.

Másnap, miután a kir. várkapitányság engedelmet adott a várkert és a királyi termek díjtalan megtekintésére, először is oda sétáltak. Megnéztek 17 termet, sőt még a konyhákat is, természetesen nagy érdeklődéssel; szinte áhittal jártak körül a királyi fényvel berendezett termeket, s mikor vezetőjük a trónteremnél megjegyezte, hogy ez a tánc terem is, egyik-másik kis lánynak mindjárt élénk vágya támadt: „ah itt járni csak egy fordulót!” De a konyhában meg a gazdasszony támadt föl bennük. Mily apróra megfigyeltek mindent! A számtalan tűzhely, mely más-más célra szolgál, a cukrászkonyha sok száz apró esepő formáival, villanyos erővel hajtott fagyalt gépével, hát még az egész kis külön konyha, melyen csakis ő felségének főznek. No itt meg már az a vágyuk támadt: de jó volna itt kuktálkodni!

De sietni kellett tovább. Megnézték a Mátyástemplomot, azután siklón le, procelleren át egyenesen az új országházba, hol dr. Nagy Mihály képviselő ur szíves közbenjárása folytán szintén a legelőzékenyebb fogadtatásban volt részük s bár szünet volt, mégis az összes helyiségeket apróra megnézhatték. Innen a Kuria épületébe mentek, hol az előcsarnokot megtekintve, letelepedtek kissé kipihenni magukat.

Az Alkotmány-utcában Förster Konrád nagy vendéglőjében megebédelték s ebéd után villanyoson át Budára kimentek a végállomásig, onnan aztán fel gyalog a gyönyörű budai hegyekbe, vidám beszélgetés, virágszedés közben, a Svábhegyről élvezték a remek kilátást Pestre, melyhez fogható szépet messze földön nem lehet találni. Ez volt régen boldogult királynénk kedvence sétahelye. Itt áll egyszerű szobra, melyet a kegyelet esend-

TARCA.

Mégis tiszt lett.

Írta: Ribizánszky József.

I.

Vitéz Johann Fuséryról szól az ének. Bujkál a jobb sorsra méltó ember a sorozás elől s büntetésből katonának sorozták. Az orvos megvetőleg mérte végig a didergő anyagot, akinek foga csak azért nem vacogott, mert jórészt már elhullatta. S már-már ki akarta rugni a mérték alól, mikor megtudta, hogy szökevényen van dolga. Tekintet nélkül Fuséry előrehaladott korára, két ballábára, ludtálpára és rövidlátására, kimondta rá, hogy ágyú-tölteléknek jó lesz ez is, tehát „tauglich.”

Igy került az egykori fűszerkereskedő segéd ezredünkhöz, ahol ravasz eszével rövid idő alatt arany kardbojthoz jutott.

A századparancsnok, nehogy a pápaszemes regruta elesufítsa az arevonalat, mivel másképen nem tudott tőle megszabadulni, beadta a kadét-iskolába.

A dolog ezelőtt harmincöt évvel történt, amikor a tiszték hiányán úgy akartak segíteni, hogy mindenkit, aki néhány iskolát végzett, akár tetszett az illetőnek akár nem, a kadét iskolába vezényelték. Ha nem akart tanulni, mert egyik sem akart, rá olvasták az egyedüli üdvözítő es. k. szolgálati szabályzat következő remek szakaszát:

„A katona pedig tudományát, ké-

pességét, művészetét és mesterségét a legmagasabb szolgálat javára tartozik szentelni.”

Ez aztán azt jelentette, hogy cipészt és szabót befogták foidozni, a kiesapott diákot pedig tanulásra kényszerítették.

Fuséryról, mikor közübünk került, már egészen mondanakör keringett.

Még a századiskolában történt meg vele, hogy arra a kérdésre:

— Mi legyen a katona legfőbb óhajta? azt felelte:

— Hogy kiszuperálódjék.

Pedig az a katekizmus formában megszerkesztett, kérdés és feleletből álló kézikönyv azt tanította, amit minden katonának a fejébe vertek: „Életét és véréát a császárért feláldozni.”

Arra a kérdésre pedig, hogy mi a szubordináció? azt felelte:

— A szubordináció az, hogy a feltebbvaló gorombáskodhatik a közkatonával, de ez még csak nyakon sem ütheti.

A pápaszemes regruta eleinte békésen tűrte a sok kiesapott diák gúnylódását, végre meguntta és minden héten raportra jelentkezett, hogy nem akar tanulni, de az iskolaparancsnok mindig azzal torkolta le, hogy ha nem akar, majd kényszeríteni fogják rá. Különben egyelőre bizonytalan ideig kaszárnyáristombban marad, melyet 48 órai kurta-vas fog megelőzni.

Sirt az öreg legény, mikor először rárakták a vasat s megfogadta, hogy jövőre „szimulálni” fog. Nem úgy, mint a közönséges baka, aki betegséget

színel. Neki az ilyesmire nincs szüksége, mert ha az ő rövidlátására és ludtálpáira mítsém adnak, akkor ugyan hiába issza a „farbá” nak nevezett fehér festéket, amivel akkor a szíjjakat kengették, hanem adni fogja a vasszorgalmú, törekvő tanuló s a semmittevést úgy csoportosítja, hogy az lázas tevékenységnek lássék.

II.

A legközelebbi céllövésnél ő volt a legjobb lövő, a rövidlátó pápaszemes Fuséry. Csaknem minden lövese centrumot talált. Meg is kapta a vörös lövészbojtot. Később megtudtuk, hogy öt napi lönungjával, harminc krajczárral vesztegette meg a lövészek eredményét mutogató bakát.

Pozsonyi ember lévén, tökéletesen beszél németül, mégis mikor felelni kellett, annyira kerékbe tört a „der-dj-dast”, hogy az iskolaparancsnoknak a hajaszála is az égnek meredt.

— Szegény Fuséry, mennyit birkózott a német nyelv nehézségeivel.

Szerencsésjét azonban egy óriási berugása alapította meg. Együtt boroztunk a kintinban s ki volt adva a jelszó, hogy a pápaszemes urat le kell itatni. Az öreg ivott, mint a sivatag homokja s mikor mi pihenni tértünk, ő tántorgó léptekkel a tanterembe ment, meggyújtott egy fagygyúgyertyát, feje alá ágyazott a taktikai jegyzetekkel s aludt, mint a bunda.

Ejfel után a kaszárnyaügyeletes tiszt benézett a tanterembe Fuséry, a tövig égett fagygyúgyertya füstölő kanóca mellett úgy horkolt, mint valami sebzett

ben emelt emlékének s melyet most a kislányok az uton szedett virágokkal szépen felvirágoztak. Majd tovább menve, százados erdőknél átérték a Jánoshegyre, honnan most már még tágabb kilátás nyílt meg előttük; a főváros csak madártávlatból látszik, a szem elkalandozott messze, messze . . .

Haza! Haza! hangzik a jelszó, este lesz, vissza kell térni, bármily nehéz is megválni ettől a szép helytől. Még egyszer igénybe vették az intézet vendégszeretétét, hogy a nap fáradalmait kipihenve, reggel sok kedves emlékekkel, tanulságos benyomásokkal eltelve haza jöjjenek.

S most már kipihenve a fáradalmakat, újra meg újra átélve a szép napok kedves élményeit, bizonyára úgy a gyermekek, mint a szülők hálás érzéssel gondolnak Páthy Károly igazgató urra és a kiránduláson részt vett tanítónőkre, kik pihenésük első napjait áldozták arra, hogy a gyermekek ösmeretkört kellemes szórakozással fűszerezve, gyarapítsák, említésre se méltó csekély anyagi áldozat árán.

Sokkal fontosabb s hatásában mélyre hatóbb dolog ez, mint első pillanatra látszik, bár folytatása lehetne a jövőben, hasonló szellemben, hasonló sikerrel

Ne nézz hátra!

Aki azt hinné, hogy az egész nap az utcán löfringoló asszonyokról szólnak e sorok, nagyon téved. Hősöm egy közel vidéki gazdatiszt, akit szeretettel övez a népe minden szigorúsága dacára.

Ez a szigorúság azonban csak külső réteg, alatta honol az érző, meleg szív, a mely a legszegényebb nép jóvoltáért képes volna önmagát is föláldozni.

Aztán végtére is nem annyira a bogarak közé tartozik az a tulajdossága, hogy mikor kocsin ül, a kocsisnak nem szabad hátrafordulnia. A kocsisnak az

vadkan s a tiszt bár hogy is rázta, nem tudott belé életet verni.

Soha embert még úgy szurkolni nem láttam, mint másnap reggel a pápaszemes vitézt.

— Ugy-e, nem lehetett észrevenni rajtam, hogy egy kicsit ittam? — kérdezte aggódva. Harsogó kacagás volt a felelet, mely azonnal elnémult, mert az iskolaparancsnok megérkezését jelentették.

— Fuséry lépjen elő! — hangzott a katonás parancs.

Szegény barátunk majd hanyat vágódott ijedtében s elszántan a terem közepére lépett.

— Fordulj arccal a többiek felé, rivalt rá a kapitány.

— Nezzek meg ezt a szárandó embert, maguk boldogtalan naplopók! — prédikált a kapitány. Mig a többi szegény katona kint a századnál éjjel-nappal keserves szolgálatot teljesít, maguk idebent egész nap henyélnek, nem tanulnak, szóval csalják a szegény eszszárt. Nézzék meg Fuséryt jól és vegyenek róla példát. Ez az egyedüli ember maguk közt, aki tanul. Az ügyeletes tiszt is azt jelentette, hogy maguk mind aludtak, egyedül ez a törekvő, szorgalmas ember virrasztott, míg csak a taktika tanulása közben el nem nyomta az álom.

Fuséry e dicséret után többször berúgott s nagyobb hatás kedvéért ilyenkor két gyertya között horkolt. Le is tette a tiszt vizsgát, bennünket pedig kicsaptak.

A napokban mint ezredes vonult a jól megérdemelt nyugalomba.

uton is a lovakon legyen a figyelme. A melyik kocsisa ez ellen vétett, hatalmas nyaklevest kapott.

A fiatal gazdatiszt be akart jönni Kecskemétre, a mi meglehetősen távol esik az ő tanyájától. A kocsi ott állott már az udvaron, fel is hágott a lépesőjére, a mikor észrevette, hogy esepereg az eső. Ennek okáért lelépett a kocsi lépesőjéről, visszafordult a szobájába vastagabb kabátért, a mi nem ázik keresztül. A kocsis pedig ez alatt, észrevevén a homokfutó libbenését, abban a hiszemben, hogy a gazdája már felült, el kezdett hajtani. Mire a gazdatiszt az udvarra visszatért, már a második kilométer táján haladt a kocsija.

Szénás szekerekkel találkozik a kocsis. Átkiált hozzá a széna tetején heverő ember:

— Hová oly kényesen Mihály?

Mihály elrémülve a vakmerőségtől, leinti egy szempillantással, mintha azt mondaná:

— Elhallgatsz te megátalkodott, hát nem tudod a rendet?

Jött a következő szekér, annak az embere is lekaját:

— Merre tartasz Mihály?

Ujabb, szigorubb szemleintés. Uramfia, még az ő képére terem a nyakleves! Azzal kidüllesztve a mellét, azzal a büszke öntudattal folytatta utját, hogy ime, a legembérgesebb gazdatisztet viszi.

De jött a harmadik szekér is.

— Ej, de büszke vagy Mihály; mint ha te volnál az ur, olyan igényösen ülsz magad a kocsiban.

Erre már akaratlanul is hátra nézett; lesz, a mi lesz! És látván a valóságot, némi szomorúsággal sóhajtott föl:

— Aligha nem mégis meglesz a pofon.

Ezzel visszafordította a lovakat és ment az elhagyott gazdájáért.

És a pofont — nem kapta meg.

H I R E K.

— július 4

— **Központi választmányi ülés.** A képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása évenként eszközöndő és a törvényben meg van állapítva a módja, hogy a választásra jogosultak tévedésből ki ne hagyassanak. Összesen három felszólalás történt és erre vonatkozólag ma hozott határozatot a központi választmány.

— **Orvosok gyűlése.** A Kecskeméti vidéki orvosszövetség Péter-Pál napján tartotta éves közgyűlését a városi székhelyű bizottsági termében. A kerületi orvosszövetségbe Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd, Fegyverhaza, Lajosmizse és Kécske orvosai tartoznak. A tagok a kétnegyed 12 órai gyors és személyvonattal érkeztek és bevonulásuk után legelső sorban is a nagytemplomba mentek, hogy annak gyönyörű festését és díszítését megtekintsék. Bámolatba ejtette őket a pazar díszítés és Roskovitsnak gyönyörű falfriskói. Délen Millekernél közös ebédre gyűltek össze és a társaságnak vendégei is voltak. Három óráig kedélyesen töltötték az időt és a szellemes pohárközöntők sem maradtak el. Különösen a szövetségnek éveit tekintve legöregebb, érdemeit tekintve legtiszteltebb, de kedélyére nézve fiatalnak látszó elnökét: dr. Kecskeméti Lajos tiszti főorvost halmozták el szeretők- és tisztelők nyilvánításával.

A gyűlésen is, mint a banketten dr. Kecskeméti Lajos foglalta el az elnöki széket az asztalfőn. Az elnöki jelentést tudomásul vették és kimondatott, hogy az országos orvosszövetség megalakulása után is megtartja a kerületi szövetség a maga kötelekét, a melyre szükség van, hogy esetleges serelemeket közös erővel védelmezhessek. A kerületbe tartozó gyógyszerészek hajlandóknak mutatkoztak a szövetségbe belépni, de ezt nem fogadták

el, mert érdekeik nem azonosak. A közgyűlés lelkesedéssel ismét dr. Kecskeméti Lajos tiszti főorvost választotta meg elnöknek, jegyzőnek pedig dr. Szabó Győzöt. A vidékiek az esti vonattal haza utaztak.

— **Cirkusz.** Az ország nagyobb városait járja sorba Henry cirkuszigazgató társulatával, Kecskemétre kedden reggel 6 órakor külön vonaton érkezik meg Miskolcra. Kisebb méretekben ugyanazt lehet látni nála, mint Barnumnál most két éve. Megérkezése, kipakolása, behurcolkodása és a ponyvából készült sátornak föllállítása amerikai módra fog történni. Dél előtt 8 órára a vasutról az új törvényszéki palota helyére hurcolkodnak, rögtön hozzá fognak a sátrak stb. föllállításához és estére érdekes mutatványait megkezdik. Ilyen cirkusztársulat még nem volt Kecskeméten. Akik szeretnek jókor fölkelni, jól teszik, ha kimennek a vasuthoz.

— **Városaink számvitele.** Szakkörökben már többször szóvá tették annak az elavult kamerális könyvelési rendszernek teljes tarthatatlanságát és ellenőrizhetetlenségét, melyet városaink és törvényhatóságaink számvitelükben még ma is használnak. E téren történtek is reformkísérletek, de mindez ideig teljesen eredménytelenül. Pozsony városa például már a hatvanas években kísérletezett a kettős könyvvitellet, újabban pedig Szeged és Kecskemét városok alkalmazták két évi próba ideig a kettős könyvelést. De mindhárom város visszatért rövidesen a régi szisztémához. Pozsony város törvényhatósági bizottságának legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén a zárószámadások felülvizsgálása alkalmából ismét felvetődött a kamerális könyvelés tarthatatlansága és a különböző könyvelési rendszerekről folytatott meglehetősen élénk vita után egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy előterjesztéssel fordul a kormányhoz, melyben kifejti a zárószámadások összeállításának mai módja ellen táplált aggodalmait és kéri, hogy a kormány intézkedjen megfelelő könyvelési és ellenőrzési rendszernek a városok és törvényhatóságok számvitelében való életbevitelére iránt. Kecskemét már megelőzte Pozsony városát is, még mult évben utalt a hatóság előterjesztésében a könyvelés helyesebb rendszerének megállapítása végett.

— **A félév bünesetei.** Fűvessy Imre h. főkapitány, a bünygyi osztály vezetője, elkészítette az év első feléről szóló kimutatását. E szerint az elmúlt félévben 383 büneset hozatott a rendőrség tudomására, míg az 1902. év első felében 384 eset fordult elő. A mult év második felében pedig 398 esetet jelentettek be. — A bünesetek közül vétseg 242, büntett 141 volt. — Az esetek közt a lopás vétsége 119, a lopás büntette 93 esettel szerepel. Az 1902. év első felében 111 lopás vétsége, 93 lopás büntette fordult elő. A 383 esetből a tettesek 214 esetben ismeretesek, 169 esetben ismeretlenek maradtak. Kinyomozhatók nem voltak. — Gyanúsítottként 292 egyén jelentetett be az illetékes hatóságnak, kik közül 231 férfi, 61 nő volt. Büntetlen előéletű volt 222, rovott multu 70. Rendőri letartóztatásba helyeztetett 40 egyén, kik közül 13 a bíróságnak adatott át, 17 pedig szabadon bocsátatott. Az elidegenített tárgyak 75 esetben megkerültek, 163 esetben fellelhetők nem voltak. Az elidegenített tárgyak értéke 105 esetben 20 koronán aluli volt, 49 esetben 20—40 korona közti értékű és 87 esetben 40 koronán fölüli értékű.

— **A barack ára.** A Kecskeméti Friss Ujság ma vezetőcikkelyben foglalkozott azzal a megdöbbentő körülménnyel, hogy mert a külföldi kereskedők közül többen Versecere és Csongrádra mentek, a barack ára kosaranként 60—80 fillérrel esett. Komolyan tárgyalták szé-

les körben a fölvetett eszmét, hogy jövőre meg kell alakítani egy olyan kiviteli társaságot, a mely nem annyira nyereszkedésen alapulna, hanem csak arra való lenne, hogy a termelő közönség érdekei megóvassanak és a barack árát a helybeli kereskedők le ne szoríthassák. Hogy a cikkiró jól volt tájékozva és következtései helyesek voltak, mutatják a mai események. A barack ára ma 40—60 fillérrel emelkedett kosaranként. Ezt pedig az okozta, hogy idegen kereskedők jelentek meg a piacon, akik fölhajtották az árakat. Értesülésünk szerint tudomására jutott más vidéken volt kereskedőknek az, hogy innen Kecskemétről több külföldi kereskedő Versecre és Csongrádra eltávozott, tegnap idejöttek és innen küldik szükségleteiket. A helybeli kereskedők között nagy volt ma hajnalban a riadalom az idegen kereskedők vásárlása alkalmával, ők erre nem számítottak. És mert meghatározott mennyiség szállítására kötelezték magukat, kénytelenek voltak a magasabb árakat megadni. Tessek csak figyelembe venni azt, hogy 60—80 fillér különbséggel, naponként 3—4000 kosarat számítva, mily óriási károsodása van a termelőknek. És ez a károsodás a kereskedőknek tiszta nyereség. Legyen meg a tisztességes haszna a kereskedőknek is, de mi védjük a termelők érdekeit is.

— **Uj orvos városunkban.** Dr. Holeczer Zsigmond, ki 5 éven át a budapesti Szt. Rókus-kórházban működött, f. hó 1-én városunkban telepedett le s orvosi működését megkezdette.

— **Hangverseny a színházban.** Komjáthy János, a kassai nemzeti színház igazgatója, társulatának néhány tagjából szervezett társasággal körutat tesz az ország nagyobb városaiban és hangversenyeket rendez. A társaság tagjai: Kömleiné Tarnai Leona, Kövesi szintársulatának volt énekesnője, Palásti Sándor a Magyar Színház volt tagja, Maróti Géza és László Gáspár. A hangverseny főérdekesége Garassini Elza, a drezdai udvari operaház volt énekesnőjének föllépése és produkciója lesz, aki magyar színpadokon most mutatja be magát. Garassini k. a. az Ave Mariát éneklé az oltár előtt. A nap aranyos sugarai behatolnak a csarnokba és a sugarak csillogó pompában tükröződnek vissza a terem mozaikabláin. Egy oltáralaku emelvény fölött egyszerre látható lesz egy tüneményes női alak egyházi karingben. Ő az arany hajú leány. A kép egyre változik és végre a hold sugarai által megáryozott szélű felhők eltakarják a hatalmas csarnok körvonalait szemünk előtt és a esodaszép ének lassan lassan elhal. — **Megjegyezzük,** hogy az előadás hétfőn lesz a színházban. Helyárak a rendesek. Jegyek előre válthatók Komor Gyula könyvkereskedésében.

— **Mulatság.** A kath. legényegyesület július 5-re tervezett kistalfai mulatságára a közönség reggel fél 8, délután 12 óra 20 perc és 3 óra 40 perckor induló személyvonatokkal kirándulhat. Az egyesület külön meghívót nem boesájtott ki. Belépő díjat csak a férfiak fizetnek, személyenként 30 fillért.

— **A sertésvásárok érdekében.** Arad város átiratot intézett a városi hatósághoz a földmívelésügyi miniszterhez küldött azon kérelmének pártolása céljából, mely oda irányul, hogy a sertésvész föllépése esetén csakis a betegség járványos alakjánál tiltsák meg a sertésvásárok tartását. Mert a gazda- és fogyasztó közönség érdekében lévő, hogy az annyira fontos sertésforgalom korlátozása minél szűkebb körre legyen szorítva. Így lényegesen javulna a helyzet s a sertésvész okozta zárlatok nem érintenék olyan érzékenyen a gazda-közönséget, ha a sertésvásárok eltiltását csakis járványos sertésvész esetében kellene a hatóságnak elrendelniök.

Csak az a baj, hogy Ausztria és Németország olyan egyezményre kényszeríti a magyar kormányt is, hogy az nekik legyen előnyös. Ha e kívánalmaknak eleget nem tesz a magyar kormány, nem engedik bevinni a hizott sertéseinket.

— **Nyilvános köszönet.** Az asztalos ifjuság f. évi június hó 28-án rendezett nyári multságának jövedelméből 7 koronát az iparos ifjuság önképző egyesületének zászlóalapja javára küldött be, melyért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége. Ugyanesek ez alkalommal mond köszönetet mindazoknak, a kik az egyesület könyvtárának könyveket voltak szivesek ajándékozni, nevezetesen: Tóth Mariskának, Maurer János szerkesztő és Tóth Károly uraknak.

— **Mulasztás.** A városi Söresarnokot az új bérlő olyan föltételekkel vette bérbe, hogy a város az átalakításokat elvégezteti, a villanyt bevezetteti a helyiségekbe és jégkamrát fog építtetni. A bérbeadás még a tél folyamán történt és azóta az átalakításokkal elkészült a város. A jégkamra azonban még most sem kész. Hetekkel ez előtt az oszlopok helyét már ki is ásták, de az építkezést nem folytatják. A meleg idők itt vannak, a közönség igényli a hideg sört, de a vendéglősnek sok kellemetlensége van, mert ugy kell neki hordónként hordatnia a városból a sört. Nem tudjuk, kinek a mulasztása miatt késik a munkálat, de akárki legyen, megrovást érdemel. A városnak kellene jó példával elől menni és pontosnak lenni a kötelezettség teljesítésében.

— **Munkát nem keresnek.** A míg az alföldi vármegyékben és városokban a hatóságot folyton ostromolja kéréssel a munkásosztály, hogy részükre munkát szerezzen vagy adjon, Kecskemét tekintetben is kivétel, mert a rendőrkapitányság a féléves jelentésében azt írja, hogy munkásigazolvánnyal 161 munkás látott el, munkásvizsgálat fel nem merült, munkát kereső munkások a félév leforgása alatt nem jelentkeztek.

— **A mai gyerekek.** Hogy mennyire kétségbeejtő helyzeteket teremtenek a mai gyerekek, arról naponként szomorú tapasztalatokat szerezhetnek a szülők. Valami nem tetszik nekik, nemesak szembe mernek szállani apjukkal, anyjukkal, hanem azzal is fenyegetőznek, hogy ha kívánságukat nem teljesítik, elemésztik magukat. Sok bolond be is váltja a szavát. A tanoncok magaviselete is épp ilyen türhetetlen. Fegyelmet ismerni nem akarnak. A napokban is megkeresést intézett a fegyhazi rendőrség a helybeli kapitányi hivatalhoz, hogy Szőke István cipésznek Dósa József nevű inasa ott hagyta a gazdáját, vajjon ninesen-e Kecskeméten? A rendőrség megtalálta a fiút, a kit ma Györfly kapitány elé állítottak. Arra a kérdésre, hogy miért szökött meg, azt a választ adta, hogy őt ugyan ne oktatgassa senki, ugy viselkedik, ahogyan ő akar. Mikor aztán oktatta a kapitány, hogy ilyen magatartással az életben nem boldogulhat, azt válaszolta, hogy az az ő baja lesz. — Ma déli vonattal aztán Fegyhaziára hazatoloncoltak.

— **A legokosabb ember.** Némely tanyai emberek jártak tegnap bent a városban a hetivásár kedvéért. Elvégezvén ügyes bajos dolgaikat, ismét megindulának kifelé és e közben sok mindenféléről szó esik. Szó esik a politikáról is. Ilyen formán vélekedik az egyik magyar:

— **Baj, baj,** hogy möghalt Kossuth apánk. Sohse vót azóta olyan okos, embőr. Az országba se, az egész világba se.

Az egyik atyafi ingatja egy kiesít a fejét és hosszas gondolkodás után bele szól a vitába:

— No, no! . . .

— Tán tud kend okosabbat János?
— Mán okosabbat, nehezen, de legalább is olyan okosat tudok.
— Ki légyön az?
— Hát a Szabó Mihály bírósága . . .
Mindönt kimagyaráz az bátya, még az embőrel is elhiteti, hogy neki van igazza. Annál mán okosabb nem igen találkozik erre mifelénk.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY MIHÁLY.

Főmunkatárs:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyers basthelyem teljes ruhára 9 ft 90 krtól

43 ft 25 krig. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

HIRDETÉSEK.

Szóló eladás!

A Mária-hegyben a Vágóközön levő 3 kat. holdnyi szőlőbirtok terméssel, vagy anélkül eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Horváth Béla.** 2222—3—1

Eladó, vagy kiadó ház.

VII. tized, Lovarda-útcza 51. számú **sarokházam**, melyet (Schmid) Kovács Lajos úr bérel, kedvező feltételek mellett **eladó, vagy 1903. évi november 1-től bérbeadó.** A főépületben van 4 szoba, konyha, éléskamra és szép beüvegezett terras, eserjés udvar és két melléképület. **Réthey Ferencz.** 2226—3—1

Ház-eladás.

Szeles Kálmánnak Kecskeméten, IV. tized, Szarvas-utczza 175. sz. alatt levő mintegy 1200 □ öl területen fekvő ház a kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

2210—2—1 Értesítést ad:

Dr. Kiss János kir. ügyész.

Eladó ház.

VIII tized 60-ik számú **sarokház**, mely boltnak is igen alkalmas, **szabadkézből eladó.** Értekezhetni ugyanott **Güttinger Józseffel.** 2224—3—1

Eladó föld.

Kisfáiban, Mester Gergely szomszédságában, volt Almási István féle **1 és fél hold föld eladó.** Értekezni lehet **Hajós Sándor** cipészszel, VI. tized, Kuruc-tér 218. sz. alatt. 2225—1—1

Ad 2757-1903 sz.

Árverési hirdetés.

Alólirott kiküldött részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a néhai Oláh Ferenczné hagyatékánál érdekelve levő Oláh Ferencz, Mária, Amália, József, István és Ida tulajdonához tartozó s a 9668. számú betétben A. I. 1-13. sorszám alatt felvett **100 hold köncsögi földbirtok**, a 2757/1903. sz. árvaszéki végzés értelmében nyilvános árverés útján **4 évre haszonbérbe adandó** lévén, árverési határidőül **1903. évi július hó 14-ik napjának dél-előtti 8 órája** az árvaszék jegyzői hivatalába kitűzetik, az árverési feltételek a jegyzői hivatalban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kecskemét, 1903. július 1.

Kada Endre
árvaszéki jegyző.

2219-1-1

Miss Zephora, Miss Alina.

Ma utoljára látható
Kecskeméten, Nagykörösi-útcza 18. sz. alatti
Werschitz-féle házban
 a legnagyobb és legerősebb
óriásnő

Miss Zephora, ki csak valaha Európában mutatva lett. Továbbá a szép 14 éves **Miss Alina** az újkor legnagyobb csodája. Ezen hölgy azon művészettel bír, hogy bárkinek a jelen-, mult- és jövőjét leírja. 2221-1-1

Látható naponta reggel **8 órától este 9 óráig**.
 Belépti díj: **I. hely 20 kr., II. hely 10 kr.**

SZABÓ JÓZSEF
 czipész
 Nagykörösi-útczai üzletében
 egy **ügyes tanuló-leány**
 czipőtűzéshez felvétetik.

Kiadó úri lakás.

VI. tized Klapka-utca 38. számú ház, mely áll 5 szoba, üvegezett folyosó, fürdő szoba, cseléd szoba, 4 lóra való istálló, inas-szobából és egyéb mellék-helyiségekből, tisztí lakásnak igen alkalmas, folyó évi november 1-ére kiadó. Értekezni lehet a háztulajdonossal VI. tized, Nagykörösi-utca 20. szám, az emeleten jobbra.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben és idegességben szenved, kérjen ezekről szóló röpiratot. Ingyen és bérmentve kapható: Schwanen-Apotheke. Frankfurt a M.

Korcsmaüzlet átvétel.

Van szerencsénk a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy az **V. tized, Vadász-útcza 46. szám alatti korcsmaüzlet-helyiséget** **Buksza József úrtól átvettük**, s ott kitünő jó italokkal szolgálunk. Amidőn ezt tudatjuk a t. közönséggel, egyúttal kérjük szíves pártfogását.

Tisztelettel: 2216-5-5

Koldús és társa.**Schicht-szappan**

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Friss teavaj!

Csemegeturo (kis hordóval 1 korona), csemegeajtok, hideg felvaggottak, olajos szárdiniák, valódi Graham és soroksári rozskenyér naponta friss szállításban kaphatók

DOBOSI ILONA

csemege-üzletében. 2205-4-4

Nagykörösi-utca, — Beretvás szállóval szemben.

Eladó szőlő és szántóföld.

A **Szolnoki-hegyben**, Deák Lajos úr szőlője szomszédságában, **3 és fél hold szántóföld**, melyből **100 út szőlő**, kunyhóval örökáron eladó. — Értekezhetni a tulajdonos **Kovács Antallal**, Szolnoki hegy, Fűzfás köz 12. szám alatt. 2115-3-2

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyagot tartalmazó izetlen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kurban szenvedő gyermekeknek, utulóknak, nemkülönben

Vas-Somatose

alakjában a

sápkórosoknak les: ajánlva az orvosok által. Vas-Somatose nem egyéb 20% szerves vas tartalmú vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose. Somatose rendkívül gyorsan az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszer-tárakban és gyógyszerkereskedésekben.

Csak 4 napig látható Kecskeméten

CIRCUS Henry Társulata

a **Temető-nagy-útczai téren**, az új törvényszéki palota helyén.

Megnyitó előadás

2218-4-3

folyó évi július hó 7-én, kedden.

2500 személyre épített nézőtér. Kényelmes ülő- és állóhelyek. Minden időjárás ellen védve.

120 személy! 90 ló! 30 hölgyből álló ballet-személyzet!

24 tagból álló saját vonós-zenekar. Bővebbet a falragaszokon!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az összes raktáron levő **czipő árúk saját műhelyemben készülnek.**

Mérték szerint történt megrendelések bármily kivitelben **gyorsan és jutányos árban** eszközöltetnek, javításokat is elfogadok.

Tisztelettel: 1913-100-35

Kovács Jenő,

czipő, kalap és férfi-divatárú kereskedő.

Reiszmann Márton

épület-, műlakatos és vasszerkezetek
 ● **műhelye Kecskeméten.** ●

V. tized, Vörösmarty-útea 155. (saját ház.)
 ●●●●●●●● TELEFON SZÁM: 102. ●●●●●●●●

Ajánlja gyárisan berendezett üzletét — Készít **épület-vasalásokat, takaréktűzhelyeket, vaskapukat, vas lépcsőket és rácszatokat, üveg tetőszerkezetet, vízvezetékeket, fürdőberendezéseket, stb. stb.**

Készít **új szivattyús kúta k a t,** teljesíti ezek **javitását,** valamint elvállal
 ●● **permetezőgép-javitásokat** ●●
 jutányos árakon. 2166-30-15

Eladó birtok.

Orgovány pusztában, **I z s á k** (Pestmegye) községtől és vasúti állomástól félóránnyira, mintegy
 — 225 katasztrális holdas —

első osztályú szántóföldből álló,
 — **czukorrépát termő birtok,** —
 tanyaépülettel 74,000 koronáért, a lehető legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladó.** Venni szándékozók forduljanak a tulajdonos **Halasi Gazdasági-Bank Részvénytársaság**hoz, hol közelebbi részletek megtudhatók.
 2213-2-2

Eladó háztelek.

III. tized, 100 szám alatti háznál **280 négyszögöl udvartelek jutányos áron eladó,** esetleg fele is megvehető. Értekezhetni ugyanott **Idős Héjjas József örököseivel.**
 2223-12-1

Eladó ház.

Halasi-nagy-útcza 22. szám alatti **h á z nagyon kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó.** Amortizációs kölesön vagyis 5¼%-os törlesztéses kölesön van rajta. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonos **Steiner Márkussal.**
 2143-20-13

Pártoljuk a hazai ipart!

A karánsebesi agyag-kályha-gyár

ajánlja a legjobb

● **tűzmentes,** ●

Chamotte anyagból készült kályháit, modern és stilszerű kivitelben, a

● **legolcsóbb:**

== **árakon!** ==

Ezen kályháknak kiváló előnyei vannak, u. m.:

tűzelő anyagban nagy megtakarítás, kellemes és tartós meleget fejlesztenek, rendkívüli tartóssággal bírnak,

el nem repednek és végre igen csinos

● **szobadisz.** ●

A kályhák minden színben

és

● **nagvságban** ●

megtekintethők és kaphatók **kecskeméti és vidéke** képviselőnkél

Haas és Berman fakeskedő-czégnél, hol **d ú s** raktárunk van berendezve.

●● **Régi kályhák átrakását jutányosan elvállaljuk!** ●●

Továbbá van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy nálunk **szobafűteshez** I rendű porosz-szén, budapesti pir-szén és különféle **száraz tűzifa** és **kő-agyagcsővek** előnyös árban kaphatók.

Kiváló tisztelettel: **HAAS és BERMAN** fakeskedő-czég.

2070-30-11

Pártoljuk a hazai ipart!